

Milí Tomášičkári, milí naši žiaci, kolegovia, rodičia!

Želáme Vám úspešný školský rok 2017-18. Nech je toto školské dobrodružstvo pod názvom Gymnázium Tomášikova plné podnetov a inšpiratívnych zážitkov. Nech Vás na Vašej šťastnej ceste sprevádzajú odborníci, veľkí duchom a bohatí srdcom. Nech si z množstva dvier, ktoré Vám otvárame, vyberiete tie svoje pre Váš let životom. Let k Vaším hviezdám.

„...Čítam skvelú knihu. Je tam zaujímavý príbeh. Ak chceš, poviem ti ho.“ Prikývol. „Je to príbeh o motýľovi. A o hviezdach. Každý večer, keď sa zažali pouličné lampy, prilietali motýle a krúžili okolo. Občas niektorý z nich vletel dovnútra k žiarovke, no potom sa rýchlo s opálenými krídlami vrátil do tieňa. Tie, ktoré si nedali pozor a precenili svoje sily, však zahynuli.“

„Prirodzene, motýľom je dané, aby leteli za svetlom. Preto sú motýle.“

Nedala sa rušiť a pokračovala. „Iba jeden k lampe neletel. Tiež ho lákalo svetlo, ale skutočné, nie umelé. Preto sa každú noc snažil doletieť ku hviezdám. Kamaráti sa mu vysmievali, letieť ku hviezdám sa nedá. On si však nedal povedať. Vždy keď nastala noc, zamieril k nim, zatiaľ čo jeho bratia si trúfli len na pouličné lampy. Až jedného večera zistil, že vylieta z domu sám. Všetci kamaráti zhoreli v žiari pouličných lúčov. Iba on do konca svojho života každú noc s rovnakou vierou vylietal ku hviezdám. Až zostarol, sily mu dochádzali, ale vieru mal rovnako silnú. Vyletel z domu naposledy. Zahynul na ceste ku hviezdám...“

- Jozef Banáš: Velestúr, 2015, vydavateľstvo Ikar

V TOMTO ČÍSLE:

TOMÁŠIČKÁR V APPLE

strana 5 ↘

CHÉMIA LÁSKY

strana 13 ↘

TOMÁŠIČKÁRSKA CHVÍĽKA POÉZIE

strana 15 ↘

OBSAH

- 2 Úvodník
- 3 Zoznámete sa, prosím
Výchovný poradca
- 4 O študentskej rade
- 5 Tomášičkár v Apple
- 6 Jazykové okienko
- 8 Pri bylinkovom čajíku s...
Danica Mjartanová
- 9 Pri bylinkovom čajíku s...
Barbora Belobradová
- 10 English page
- 11 Deutsche Seite
- 12 Zážitkové učenie
Exkurzia
- 13 Chémia lásky
Láska
- 14 Eko, geo
- 15 Tomášičkárska chvíľka poézie
- 16 Povedali...

Milé deti, milí žiaci, študenti, milí dospeláci,

dlho som rozmýšľala nad oslovením, a tak verím, že v tomto sa nájdeme všetci. Redakčnou radou nášho časopisu Tomášičkár som bola oslovená s ponukou na krátky príspevok a predstavenie sa. Túto možnosť si veľmi vážim, preto mi dovoľte napísať krátko o sebe.

Volám sa Katarína Sedmáková a učím na GLN matematiku a informatiku už tretí rok. Od nového školského roka 2017/2018 budem na našej škole zastrešovať tiež výchovné poradenstvo. Nájdete ma v kabinete výchovného poradenstva na 1. posch. každý štvrtok v čase

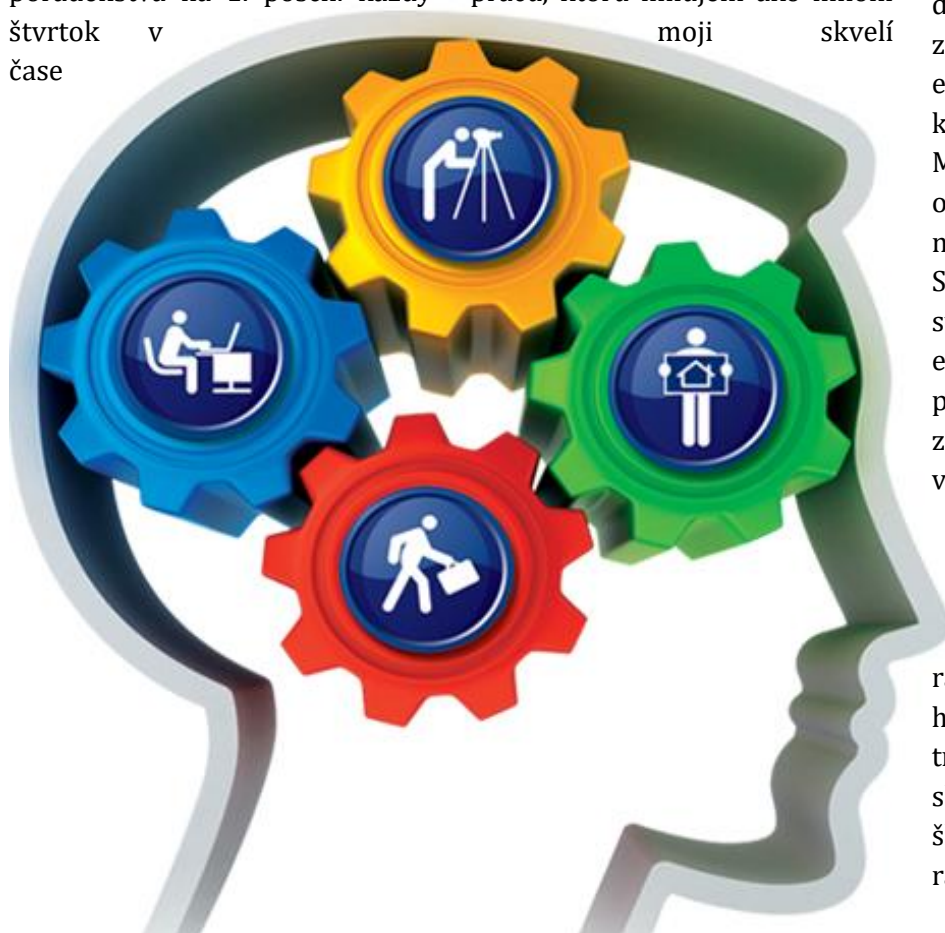
13:00 – 15:00, prípadne podľa dohody aj v inom čase. Rada vám pomôžem s výberom seminára v 3. a 4. ročníku, pri rozhodovaní o ďalšom štúdiu na VŠ, ale aj ak budete potrebovať poradiť s inými vecami či len tak „pokecať“ o živote.

Viete si predstaviť dieťa, ktoré už po prvých dvoch týždňoch letných prázdnin počíta, koľko dní ešte zostáva do 1. sep-tembra? Tak to som ja pred štyridsiatimi rokmi... Jednoducho som chodila do školy rada. A to mi ostalo dodnes. V živote mám to šťastie, že mám prácu, ktorú milujem ako mnohí moji skvelí

kolegovia. Inšpirujú ma stretnutia s vami – naším dorastom aj mimo vyučovania na záujmových krúžkoch a exkurziách či pri návšteve kultúrnych a športových podujatí. Myslím, že my učiteľia sa môžeme od vás, našich študentov, veľa naučiť, rovnako ako vy od nás. Staviate nás pred nové výzvy a svojím optimizmom dodávate energiu. My vám zasa radi predávame naše vedomosti, zručnosti a skúsenosti, aby ten váš „dospelácky“ život bol úspešný a šťastný.

Do nového školského roka 2017/2018 želám vám, nám aj vašim rodičom veľa radosti, málo starostí, zdravý humor a odvalu na zmeny, trpezlivosť a pevné odhodlanie, skvelé úspechy a dobrú klímu v škole, do ktorej sa budeme všetci radi vracat'. •Katarína Sedmáková

Ahojte, Tomášičkári!

Zo Žiliny, môjho nového pôsobiska, sa vám hlási Adam Šulko, bývalý člen výboru študentskej rady GLN. Na úvod by som sa chcel poďakovať všetkým mojim profesorom, ktorí mi pomohli zdolať túto dlhú, často zložitú, ale zároveň krásnu cestu, strasťami, ale aj radosťami štvorročného štúdia a som veľmi rád, že som mohol byť súčasťou takého skvelého kolektívu. Tieto 4 roky ubehli ako voda, ba aj rýchlejšie, zažil som mnoho vzostupov aj pádov, ale teraz pod me k tej hlavnej myšlienke.

Tou je študentská rada GLN, ktorá mi dala veľmi veľa cenných skúseností pri štúdiu, ale aj do života, orgán, ktorý škole napomáha k všestrannému a pestrému rozvoju a každá jedna myšlienka je prínosom a snahou zlepšiť život na škole. Za tie 4 roky, čo som v ŠR pôsobil, sa nám podarilo veľmi veľa projektov a práce doviest' do úspešného konca a taktiež motivovať mnohých študentov i profesorov k začatiu ďalších projektov k zlepšeniu a skvalitneniu života na našej škole, v ktorej trávime veľmi podstatnú časť nášho času, a preto je dôležité, aby sme sa tu spolu cítili príjemne.

Podarilo sa nám úspešne pripraviť štyri ročníky Vianočnej nálady (pre starších skôr názov Happening), štyri ročníky pečenia zdravých, najmä jablkových koláčov,

jednu Tomstar (prezentácia talentov) a taktiež viacero podujatí zameraných na zdravú výživu, ako napríklad Zdravé raňajky. Myslím si, že na veľmi dobrej úrovni je zvládnuté aj informovanie žiakov predsedami tried, nakoľko som sám tri roky ako predseda triedy aj pôsobil. Avšak stále máme určité rezervy, ktoré treba dolad'ovať, ale na to sme tu, aby sme ich spolu doladili. Preto chcem vyzvať každého, ktorému na živote na GLN záleží a chce, aby sme ho mali stále lepším a lepším, aby sa do študentskej rady pridali, každý jeden nápad je ocenený.

A maturita... No formalita, ale až keď ju máte za sebou. Keď sa však priebežne učíte a pripravujete, nie je iná možnosť, ako tá, že to zvládnete. Pre mňa bola maturita cestou, ktorá nebola ľahká, ja a aj všetci moji spolužiaci sme živým príkladom toho, že sa to dá bez problémov zvládnuť, hlavne neprepadnúť panike a stresu, naozaj to nie je potrebné, verte mi...

Čo dodať, prajem vám všetkým veľa šťastia, nech každú jednu skúšku na škole zvládnete a nezľaknete sa a dúfam, že všetci nájdete to šťastie, ktoré ste chceli tak, ako som ho našiel aj ja. •

Adam Šulko, bývalý člen študentskej rady GLN.

Všetko dobré do nového školského roka

Vážený pán riaditeľ Kyndl, vážená pani zástupkyňa Zajačková, vážený pán zástupca Štefanov, vážený pán zástupca Dian, milé pani triedne profesorky.

Strom rastie mnoho rokov, my len zopár dní a nedelí, a zrazu sme dospelí. Vy ste boli súčasťou tejto premeny dieťaťa na dospeláka. Dovoľte mi, aby som vám v mene všetkých maturantských tried poďakovala za vašu vytrvalú a neutichajúcu snahu formovať z nás plnohodnotných ľudí.

Sme vám vďační za vašu láskavosť, prívetivosť, povzbudivé slová, ale aj prísny pohľad, varovný prst či zvýšený hlas. Vždy sme vedeli, že ste tu pre nás a môžeme sa na vás za každých okolností obrátiť. Občas sme trochu kalkulovali s vašou dobrotou, ale vedzte, že v spomienkach sa budeme vracáť na toto miesto, kde sme sa cítili takí chránení.

Milé vedenie školy, ďakujeme vám za všetky úžasné podujatia, exkurzie, súťaže, za vašu vytrvalú snahu vybudovať jednu veľkú tomašičkársku rodinu. Na

každom kroku vidíme vaše úsilie urobiť z Tomášičky modernú, kvalitnú a obľúbenú školu.

Ťažko vyjadriť slovami, za koľko okamihov, rozhovorov, prístupov a zhovievavosti sme vďační vám, pani profesorky triedne- pani profe-sorka Letková, pani profesorka Klaudinyová, pani profesorka Čederlová. My vidíme s akou trpezlivosťou a toleranciou ste riešili náš prospech, správanie a dochádzku. Mnohokrát sme mali pocit, že na nás vyvíjate nadmerný tlak. Chemici, fyzici a biológovia mi však iste dajú za pravdu, že práve tlak je to, čo robí z uhlíka diamant. Aj vy ste z nás vytvorili to, čím sme dnes. Iba vďaka vašej ochote naučiť nás niečo nové sa budeme môcť o pár dní odvážne postaviť pred skúšku dospelosti.

Všetko na svete má svoj začiatok a koniec a nám už odzváňa tomašičkársky zvonec. Na záver by som vám chcela ešte raz poďakovať za všetky roky, ktorých sme mohli byť aj my neodmysliteľnou súčasťou.

Ďakujeme, vaša minuloročná oktáva. •

Vini - Vidi - Vici

Tomášičkári sú šikovní. Ambiciózni, cieľavedomí, tvoriví, proste vedia rozoznať príležitosť a využiť ju. Každý je v niečom dobrý. A krásne je, že každý v niečom inom... Výzvy sú všade okolo nás, otvorte oči, napnite uši a hneď príde tá vaša šanca. A niekedy to celé začína úplne nenápadne...

Bola to veľmi nudná nedeľa. Čítal som si články na internete a zrazu mi vyskočil jeden o chalanovi z Austrálie v mojom veku, ktorý robí aplikácie pre mobilné telefóny. Uverejnil jednu hru a teraz sa oňho bije Apple a Google. Povedal som si: „Prečo to neskúsiť?“

Celé nasledujúce tri mesiace som strávil čítaním kníh o programovaní. Stiahol som si na otcov počítač program, v ktorom sa programujú aplikácie. Experimentoval som a využíval moje vedomosti z kníh v praxi. Išlo to veľmi ťažko. Niekedy až tak, že som bol v zúfalých situáciách.

Raz sa stalo, že som dospel do situácie, z ktorej som sa nevedel posunúť ďalej. „Na to musí existovať nejaké riešenie!“ chodilo mi hlavou. Vtom prišiel nový nápad. Opýtam sa nejakých firiem, aby mi poradili. Napísal som správu do piatich firiem, no odpovedala mi len jedna. Ich odpoveď bola veľmi strohá: „My hry nerobíme, ale vidíme v tebe veľký potenciál. Chceli by sme sa s tebou stretnúť. Mal by si záujem?“ O týždeň sme sa stretli v

nákupnom centre Avion v jednej kaviarni a povedali mi, že by ma potrebovali. Dali mi počítač a robil som pre nich vo voľnom čase.

Robil som na jednom projekte. Bol to generátor hesiel. Po dokončení si ma šéf zavolať a povedal mi: „Spravil si to perfektne.“ Druhým bola aplikácia pre Slovenskú národnú galériu.

Potom som začal robiť aplikácie aj sám. V mojich osemnástich rokoch som vydal hneď tri aplikácie. Posunul som sa veľmi ďaleko. Veci, nad ktorými som si kedysi lámal hlavu, išli ako po masle.

Mne to ale nestačilo. Zapojil som sa do medzinárodnej súťaže, kde bola možnosť vyhrať lístok na konferenciu spoločnosti Apple v San Jose, ktorého bežná cena je tisícšesťsto dolárov, a ubytovanie v hodnote tristopäťdesiat dolárov. Dalo sa požiadať aj o preplatenie leteniek, čo vychádzalo približne tisícristo dolárov, tak som to využil. Prišlo im okolo štyritisíc prihlášok z celého sveta a vybrali len tristopäťdesiat a sto dvadsiatim piatim preplácali aj letenky.

V piatok ku koncu apríla mi prišla správa: „Gratulujeme! Bol si vybraný a pozývame ťa do San Jose.“ To som ešte nevedel, že o týždeň mi príde ďalšia dobrá správa: „Vyber si svoj let.“ Začiatkom júna sa splnil môj sen. Mal som možnosť zažiť veci, na ktoré som sa pozeral len cez internet, stretol som sa z generálnym riaditeľom Apple, ostatnými vysokopostavenými ľuďmi v Apple a s nespočetným množstvom zamestnancov Apple. V neposlednom rade som získal veľa nových kamarátov z celého sveta, pri ktorých som ocenil moje anglické zručnosti. Taktiež som navštívil centrály spoločností (alebo ako sa hovorí „Headquarters“) Apple, Google, Adobe a NASA.

A čo ďalej? Neuspokojil som sa s tým, čo som dosiahol. Na základe tohoto úspechu som začal brigádovať ako iOS Developer v jednej spoločnosti. Stále sa posúvam ďalej, každý deň sa učím niečo nové a dúfam že ma raz vietor zaveje do Apple. •

Skúsil, zažil a pre vás napísal
Martin Mikušovič, Oktáva

Nebojme sa slovenčiny

Myslíte si, že dokonale poznáte aj bezchybne používate náš materinský jazyk? Alebo ste ochotní pripustiť, že (možno) nie všetko je vám prirodzené a niektoré pravidlá vám robia problémy?

Každý si už neraz uvedomil, ako veľmi nás tá naša slovenčina (niekedy) dokáže potrápiť. A keď píšem každý, myslím tým naozaj každého, napríklad aj učiteľov slovenčiny. Ale nebojte sa, nie je ona taká zložitá, ako sa zvykne (najmä na internete) tvrdiť. Stačí si len osvojiť niekoľko pravidiel, zapamätať si ich a chcieť ich používať. A potom aj vy budete patriť k tým, ktorých „ide uchytiť, ba čo viac - poraziť“ z toho, ak nám ju niekto niekde hyzdí.

Priveľa slov? Nuž, poďme na to.

Kde sa teda v bežnej komunikácii robia najčastejšie chyby, ktoré správnym slovenčinárom navodzujú infarktové stavy? V tejto časti nášho okienka spomenieme niekoľko príkladov, ktoré usilovní žiaci budú pokladať za samozrejmosť. Ale vždy sa má začínať od samozrejmeho.

→ Vykanie

Je to jednoduché, pritom práve v tomto sa robí nespočetne veľa chýb. Nech vám ako pomôcka znie v mysli -li, -li, -li, -li

Teraz vážne, je jedno, či vykáte osobám ženského alebo

mužského rodu. Stále používate slovesný tvar s vyššie uvedenou pomôckou. V praxi to vyzerá:

Urobili ste si výlet.

~~Urobila ste si výlet.~~

~~Urobil ste si výlet.~~

Urobili by ste to pre mňa?

~~Urobila by ste to pre mňa?~~

~~Urobil by ste to pre mňa?~~

Boli by ste to urobili.

~~Bola by ste to urobila.~~

~~Bol by ste to urobil.~~

A napokon už len dôvetok, ktorý je dôležitý pre písanú podobu jazyka:

Boli by ste taký dobrý?

Boli by ste taká dobrá?

Boli by ste takí dobrí?

Dávajte pozor na ten nenávidený nominatív plurálu v mužskom rode!

→ Sloveso môcť

Zdalo by sa, že pri tomto slovese nie je čo riešiť. A vedzte, že je! Skúsme si ho najskôr vyčasovať v prítomnom čase:

ja môžem

ty môžeš

on/ona/ono môže

my môžeme

vy môžete

oni/ony môžu

Vidíte to? Je to pravidelné sloveso. Prečo ho teda často počujeme alebo vidíme v tvaroch môžeme, môžete? Tvoríte ho tak aj vy? Tak odteraz si dávajte pozor na správne tvary: my môžeme, vy môžete.

→ Euro

Viete si predstaviť, že by ste napríklad povedali: „Platíte päť koruna.“? Pravdepodobne nie. Aspoň vtedy nie, ak by ste nežartovali. Nevieť teda, prečo mnohí používatelia slovenčiny pokojne povedia: „Platíte päť euro.“

Jednoducho si treba pamätať, že podstatné meno euro nebudeme diskriminovať a budeme ho skloňovať tak ako väčšinu podstatných mien v slovenčine. (Asi nebude ťažké určiť, podľa ktorého vzoru.)

Domáca úloha: Povedzte si správnu podobu vety z príkladu (s eurom). Dali ste dĺžeň? Dúfam, že vám ani vo sne nezišlo na um rozmyšľať nad í/y!!!

→ Tvorenie genitívu plurálu podstatných mien podľa vzoru žena

Aj toto je jedna z veľmi častých chýb, ktoré (ak si uvedomíte jednoduchosť pravidla) vám budú dvíhať tlak vždy, keď ju niekde začujete alebo uvidíte.

Pravidlo je jednoduché – v genitíve plurálu podstatných mien ženského rodu skloňovaných podľa vzoru žena a utvorených príponami -ba/-ka **platí** pravidlo o rytmickom krátení. Môžeme teda vytvoriť genitívne tvary od upratovačiek/vnučiek/babiek/stavieb atď. Môžeme použiť rovnaký postup aj pre tvary od náhadníčiek/upchávičiek/sekretáriek/mandaríniek atď.?

Nie! Dodržíme rytmický zákon a vytvoríme správne tvary: ... Ako to bude vyzeráť, je pre vás na premýšľanie. Určite to nebude ťažké. •

Pripravuje: Mgr. Danica Mjartanová

Napokon máme pre vás niekoľko príkladov z praktického používania slovenčiny. Tentoraz sú to príklady, ktoré by mali byť odstrašujúce. Chceme ilustrovať, ako to nemá vyzeráť.

Azda nie je priveľmi trúfalé, ak budeme od vás chcieť, aby ste sa zamysleli, kde sa „majster tesár sekal“.

Ba možno by ste aj vy vedeli nájsť iné príklady zo života, v ktorých je slovenský jazyk v oficiálnej komunikačnej sfére (!) použitý nesprávne. Fotte, posielajte príspevky!

Danica Mjartanová

Rozhovor pripravila: Sophia Petrovská

Napíšte o sebe pár úvodných viet. (kto ste, ako dlho učíte, čo máte rada...)

Okrem toho, že som učiteľka, som predovšetkým mama. S manželom sme vychovali (vychovávame priebežne) dvoch synov, ktorí sú už dospelí a nebývajú s nami. Mali sme aj dvoch psíkov-chlapcov. Učím asi 15 rokov, pretože som po skončení gymnázia nemohla ísť študovať, čo som chcela, ale musela som študovať stavebnú fakultu (socializmus- ale to sa ťažko vysvetľuje). Až po r. 1989 som vyštudovala FiF UK.

Na Tomašičku ste prišli v tomto školskom roku, kde ste učili doteraz?

Dvojka je v tomto rozhovore pre mňa asi významná. Učila som predtým na dvoch školách – Gymnázium Haanova a muzikálová škola ALKANA (ktorá bola najskôr gymnázium so zameraním na muzikál a neskôr

sa pretransformovali na muzikálové konzervatórium.)

Chceli ste byť vždy učiteľkou?

Vždy. Doslova.

Prečo práve slovenský jazyk?

Prečo nie? Všetci si myslíme, že ho dokonale ovládame, veď je to náš materinský jazyk. A ja sa snažím, aby sme si to nemuseli len myslieť.

Aká je vaša najvtipnejšia príhoda z hodín?

Veľmi vtipné je, ak sa ja pýtam žiakov na niečo a oni mi odpovedajú úplne na iné. Ale to je asi vtipné viac mne ako im.

Čo patrí medzi vaše najväčšie koníčky?

Divadlo, kino, knihy. (Čo by ste čakali iné od slovenčinárky?)

A turistika (horská aj mestská).

Ako sa Vám zatiaľ páči na GLN?

Je pre mňa veľmi fajn, že som tu. Len keby som mala viac kapacity na zapamätanie si mien a tvárí všetkých žiakov.

Keby ste si mali vybrať jedno mesto, v ktorom by ste žili, aké by to bolo? Prečo?

Bratislava. Nič mi tu nechýba.

Poézia alebo próza? Kto je váš obľúbený autor?

Próza. Švantner, Vilikovský, Třeštíková, Kafka... no to ale nie je jeden. Takže - najobľúbenejšieho neviem vybrať.

Čo vás na človeku zaujme ako prvé?

Vyžarovanie.

Hovoríte aj nejakým cudzím jazykom?

Nemecky, rusky.

Aké jedlo najradšej varíte?

Akékoľvek. Nemám s tým najmenší problém. Hlavne, aby bolo pre koho variť.

Akú krajinu by ste aspoň raz za svoj život chceli navštíviť?

Škandináviu, pobaltské republiky – akúkoľvek z týchto krajín. •

Barbora Belobradová

V posledných mesiacoch sa Vám určite podarilo natrafiť na pár nových tvárí na našej škole. Jednou z nich je aj táto sympatická učiteľka anglického jazyka Barbora Belobradová. Na začiatok nám toto o sebe prezradila.

„Teraz prežívam veľmi pekné obdobie môjho života. Ako začínajúca učiteľka vidím školu zo strany, z akej som ju doteraz nevidela a vnímam veci, ktoré som ako študentka vôbec neregistrovala. Veľmi mi sa z toho teším a moc ma to baví. Som naozaj rada, že môžem učiť na tejto škole a že sú tu takí šikovní žiaci a nápomocní učitelia. Mojm najväčším záujmom je v súčasnosti práve moja práca. Napriek tomu, aké náročné to je, teším sa z každej hodiny a každej kooperácie so žiakmi. Verím, že si tento pocit uchovám čo najdlhšie.“

T: Aké je vaše obľúbené jedlo?

Čokoľvek, čo uvarí môj táto.

T: Máte nejakú obľúbenú voľnočasovú aktivitu?

Keď sa pripravím na nasledujúci deň a doma je všetko upratané a nachystané, rada si sadnem do kresla a čítam knihu. K tomuto relaxu s avšak dostanem iba občas.

T: Obľúbený obchod?

Taký, kde sú kvalitné veci, pri ktorých výrobe nič a nikto netrpí a vo výklade je nápis SALE.

T: Čo vás viedlo k tomu sa stať učiteľkou? Kedy ste sa definitívne rozhodli, že chcete byť učiteľkou?

Viedla ma k tomu angličtina a to, že som vždy mala blízko k humanitným vedám. Kombinácia angličtiny

a občianskej výchovy bola preto pre mňa ideálna voľba. Ale to, že chcem byť učiteľkou, som sa rozhodla až na vysokej škole. Definitívne vtedy, keď som počas štúdia začala naplno vnímať, akú dôležitú prácu učiteľa robia a že je to naozaj skôr poslanie ako povolanie. Zrazu som si uvedomila, že to je to, čo chcem v živote robiť. Nakoniec mám k tomu z rodiny veľké predpoklady a keďže som vyrastala v učiteľskej bytovke na školskom dvore, nikoho to ani veľmi neprekvapilo.

T: Mali ste aj iné vysnívané povolanie?

Ako malá som chcela byť kozmonautkou, ale moje telo prehnane reaguje na zmeny tlaku, takže mi mama povedala, že by som neprešla zdravotnými testami. Chcem veriť, že to bol jediný dôvod, prečo teraz nelietam vo vesmíre.

T: Máte nejakú vysnívanú krajinu alebo miesto kam by ste chceli vycestovať?

Konkrétnu krajinu nie, ale snívam o tom, že strávim nejaký čas v tropickej krajine, kde sa budem potápať, ležať na pláži a trhať si exotické ovocie rovno zo stromov.

T: Koľkými jazykmi hovoríte? Akými?

Bud', alebo:

káva/čaj

Johny Depp/Brad Pitt

varenie/pečenie

čokoláda/syr

príroda/mesto

beh/plávanie

more/hory

New York/Londýn

cesta lietadlom/vlakom

Hovorím po anglicky a ak sa to ráta ako cudzí jazyk, tak aj po česky. A viem asi desať slovíčok po francúzsky, ktoré si pamätám ešte z hodín na strednej škole.

T: Ako si môže žiak u vás šplnúť?

Tým, že bude aktívny na hodine a bude sa snažiť a zaujímať sa. Tiež je super, keď žiaci k preberanej téme prispievajú vlastným názorom alebo skúsenosťami. Asi najväčší „šplh“ u mňa je, keď vidím, že žiaka angličtina baví a chce sa v nej zdokonaľiť. •

Pripravila: Veronika Vladová

Is English giving you a headache?

If only there was a magic spell to take away the pain and frustration!

If you're tired of going to class or reading a book, there's nothing better than learning English through songs and movies. WHY?

1. You'll get to learn *real* English...not textbook English. The English spoken in movies is very natural. It's also very close to what you'll hear if you speak with native English speakers too. This will help improve your spoken English.

2. You learn English words in *context*. Let's say that you like watching crime films (these are great!). After watching ten or twenty movies, you'll start to learn vocabulary related to the context, or subject, of crime. And it works the same for romantic and sci-fi movies!

3. You hear *how* things are said.

Knowing *what* someone is saying is important. But knowing *how* they are saying it is even more important. We call understanding the "how" the *nuances* of the English language. Through observing actors in films, not only you will be able to learn new words, you will be able to understand *how* they are said. The characters might be sad, happy, surprised, angry. And you'll understand this immediately.

Killing two birds with one stone.

You will never be able to do that through textbooks only. •

Our Little Free Library

What is a Little Free Library? It's a "take a book, read a book, return a book" gathering place where people can share their favourite stories. It is a creative idea, that aims to increase literacy and help to bring communities together by putting up mini libraries in neighbourhoods around the world.

In our school, it is a white cabinet on the 2nd floor. You can place your body comfortably on a blue chair, take a book and read alone or with a friend or two.

What makes the idea so special? Books have a unique, personal touch and there is an understanding that real people are sharing their favourite books with their community. It was great to see a little boy running down the corridor, grabbing the book from the shelf and running away. Or another boy or a girl browsing through the book they just found.

This summer I read 3 good books I'd grabbed from our school library in June – 1 romantic and 2 detective stories. There still is another one waiting for me and I am looking forward to meeting my favourite characters there. And you know what? A label with a cute worm reminds me to bring books back. If you see the same label somewhere at your home, do not forget to bring it back to school, please.

Let your books live their second life – if you have already read some English books and want to share with your peers, bring them to our office. I'll bet the book will make some bookworms happy. Magazines, comics and all kinds of stories will be highly appreciated. •

Your bookworm – teacher Elena.

Dear students,

in the upcoming school year, we want to prepare some fun English pages for all Thomashickar readers.

We are looking for our editor's office:

- **book worms** – who would read a lot and recommend some good books from the school library (not only) to their schoolmates
- **authors** – who like writing and are willing to share their thoughts via stories and poems with us
- **cartoonists** – comic strip creators – who want to perform their talents in writing or drawing
- **journalists** – with open eyes and sharp pens to inform us about upcoming, recent or past events
- **graphic designers** – willing to put in an artistic shape our English pages in a school magazine
- **editor** – willing to meet occasionally in the afternoon and discuss /create/ choose articles to the new English Thomashickar Page

If you see your future in some of these professions in the future, why not to start now? In our school magazine? We can promise you fun and fame!!!

Who can apply? Any student of any level of English - there is plenty of work for all of you!

You can enroll at your English teacher anytime during a year – the sooner – the better. But do not hesitate too long. Numbers of positions are limited.

Don't you want to work at the editor's office? No problem! Send your piece of work (poem, report, story, comics, joke, photos, blog, etc.) or your idea what you would like to read about to elena.veresova@gln.sk or to your English teacher.

We are looking forward to releasing all inspirational thoughts during this school year!!!

Best regards,

your English teachers Barbora B, Mia, Natalia K, Natalia Z, Barbora R., Darina, Elena.

DIES UND DAS, lieber TOMASCHITSCHKAR

Lust zum Deutsch?

Ja? Dann kannst du an Exkursionen und Wettbewerben teilnehmen, oder mindestens aktiv im Unterricht mitarbeiten. Hier ein paar Beispiele, was voriges Jahr los war

„Hass ist Mangel an Fantasie“

Die alten authentischen literarischen Texte aus den Zeiten des 2. Weltkrieges haben talentierte Dolmetscherinnen und Dolmetscher übersetzt und am 8.6.17 im Österreichischen Kulturforum erfolgreich präsentiert.

An den schönen Abend am 8.6.17 im OKF werden sich alle gern erinnern.

1

Historisches Bummeln

Ende Juni, beim schönen Wetter hat eine Gruppe aus Kvarta AB etwas mehr über Bratislava gelernt. Die Burg, die Krönungskirche, die Altstadt - das alles war im neuen deutschen Licht.

Wer will nächstes Jahr spazieren gehen?

2

Wien, 29.6.17

Hallo, ehemalige Tercia A, wie war's in Wien? Empfiehlt ihr Haus des Meeres oder Schmetterlingshaus? **Exkursion in Wien ist immer ein Erlebnis**

Schweiz, Mai 2017

Schwizerdütsch nicht einfach!

Aber die herrliche Woche in der Schweiz hat uns viel beigebracht. 42 Schülerinnen und Schüler haben zahlreiche kulturelle Sehenswürdigkeiten und atemberaubende Naturschönheiten bewundert. **1**

DSD II - Verleihung

Am 21.6.2017 haben die tüchtigsten Deutschschülerinnen und Deutschschüler Sprachdiplom B2 / C1 bekommen. Den besten haben unser Lektor Frank Bloch, stellvertretende Direktorin Frau Zajačková und Professorinnen Poórová und Zarevúcka gratuliert. Und was empfehlen die Absolventen des Sprachdiploms? **2**

Die Mühe lohnt sich, kommt und macht mit.

Bratislava – dein Wörterbuch

Suche die deutschen Wörter in den Bratislavaer Straßen, an den Bratislavaer Plätzen.

Übersetze und schicke an: barbora.nadler@gln.sk, oder diskutiere mit deiner Deutschlehrerin, mit deinem Deutschlehrer

Die oder der, die die meisten Wörter schicken, bekommen eine süße Belohnung

Aupark ???
Blumentál ???

Lust zum Gewinn?

10 Sachen, die ich an Deutsch mag:

Paar Meinungen deiner Mitschüler/Innen:

- „Die Deutschstunden sind keine Zeitverschwendung.“
- „Wir mögen Rammstein.“

Und Deine Meinung? Schreibe und schicke an: barbora.nadler@gln.sk, oder diskutiere mit deiner Deutschlehrerin, mit deinem Deutschlehrer

Die oder der, die die meisten Meinungen schicken, bekommen eine süße Belohnung

Výlet do pivovaru alebo cesta za tekutým chlebom?

Jeden slnečný májový deň sa trieda 3.B vybrala na výlet do Pardubického pivovaru. Po 3 hodinách cesty sme plní očakávaní vystúpili z autobusu. Zvonku pôsobila budova pivovaru staro a ošarpane, no keď nás sprievodca vzal cez bezpečnostné dvere dovnútra, videli sme, že všetko vybavenie je v najlepšom stave. Obrovské nádoby, dlhočizné potrubia, meracie prístroje, toto všetko nás naplňalo nesmiernou zvedavosťou.

Dozvedeli sme sa, že existuje viac druhov pivných sladov:

- Slad plzenský
- Slad karamel
- Slad farebný
- Bavorský slad

Jeden z nich sme mali možnosť aj ochutnať.

Taktiež nás poučili o pozitívnych účinkoch piva na ľudský organizmus:

- znižuje riziko srdcovo-cievnych chorôb
- udržiava optimálny krvný tlak
- pomáha v prevencii pred

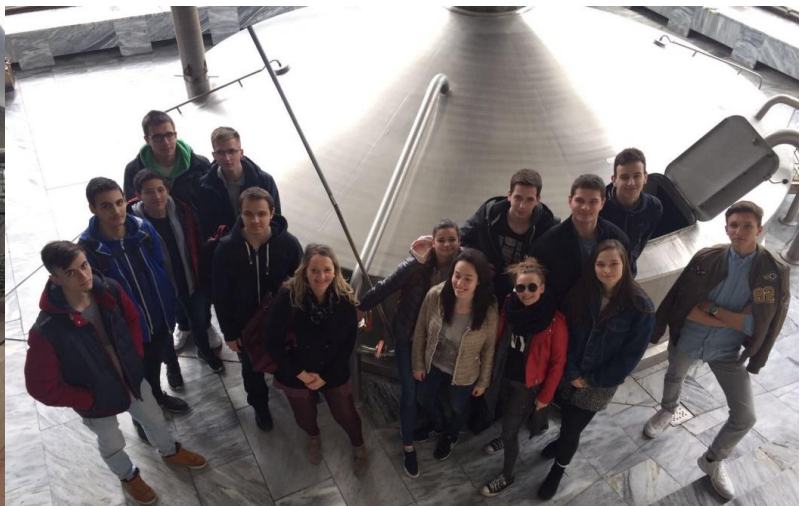
rakovinou

- pomáha predchádzať osteoporóze
- znižuje riziko cukrovky
- posilňuje imunitu
- má protizápalové účinky
- znižuje riziko demencie
- prečisťuje obličky a zabraňuje vzniku kameňov

Pomenovanie "tekutý chlieb" si pivo vyslúžilo vďaka vysokému obsahu vitamínu B.

Veľkou špecialitou pivovaru Pernštejn je výroba čokoládového a perníkového piva. Tieto výrobky sú však vyrábané jedine na zákazku.

Text a foto: Darina Balková, 4.B

Aj láska má svoje zákonitosti!

Text: Darina Balková, 4.B

Romantická láska – unikátny fyziologický stav organizmu či úžasný fenomén, ktorý môže nadobúdať pomerne veľa podôb, prejavov.

Od krásnej vznešenej formy, ktorá motivuje ľudí tvoriť nádherné diela o láske, až po negatívne zabíjanie v mene lásky...

Ale aj napriek značnej diverzite jej prejavov, ktoré sú mnohými považované za výnimočný telesný i duševný zážitok je **podstata jej obsahu** stála a nemenná - ide jednoducho o **chémiu** odohrávajúcu sa v nás.

Ako to vlastne celé začína?

Za všetko môžu pohlavné hormóny. Výlučne ženský **estrogén** a „obojpohlavný“ **testosterón**, ktorý produkuje muž a aj žena v malom množstve.

Zatiaľ čo láskou omámený muž **stráca výraznú agresivitu** v dôsledku klesania mužského hormónu, žena naberá v dôsledku jeho narastania nevídanú **asertivitu**. Oba pohlavné hormóny s molekulami feromónov takto spôsobia úvodnú „**Iskru**“, ktorá zapáli myseľ, srdcia, oči a dokonca i čuch jedincov.

Pokiaľ túto iniciálnu fázu nenaruší nič mimoriadne, prichádzajú na biochemickú cestu ďalšie neurotransmitery ľudského mozgu.

Dá sa dostatočne pripraviť na prvé rande?

Aj ten najväčší flegmatik ak padne do osídľovanej „iskry“, túto fázu očakávania nezvládne bez stresu...

Telo sa pripravuje, ako len vie, hormón nadobličiek **noradrenalin** ho zrádza a vyráža dych až do

omdletia. Človek necíti pevnú pôdu pod nohami...

Stačí však prvé objatie, prvý vášnivý bozk a telo odhadzuje balvan napätia. A vystrieda ho štekľivé vzrušenie vylúčené hormónmi šťastia.

Na scéne sa objavil náš spojenec - **dopamín**, ktorý patrí ku kľúčovým hormónom lásky, na ktorého len tak nezabudneme... Ak sa nám raz začne vylučovať, už len spomienka na milovanú osobu v nás vzbudí túžbu sa s ňou opäť stretnúť. V tejto fáze sme už pevne chytení v osídlach a nie je v našich silách ísť späť.

Človek v štádiu akútnej zamilovanosti...

Pripomína notorika, ktorý sa nedokáže zaoberať ničím iným ako milovanou osobou a na príčine tohto až patologického stavu podobajúceho sa inej nervovej poruche je znížená hladina **serotonínu**.

Tento stav však nebude trvať večne...

Ak by ste sa ako chceli dlho udržať v tomto štádiu „dočasného šialenstva“, rovnováha organizmu vám to nedovolí. Budete sa musieť uspokojiť s pol rokom až dvomi...

Čaro sa pomaly vytráca..., nemusí to však znamenať koniec láske...

Ba priam naopak, ak si máme čo povedať aj mimo telesnej prítlačnosti, náš vzťah má šancu prerásť do oveľa hlbšej roviny.

Táto rovina predstavuje stabilný šťastný vzťah, pretože v ňom pre-

vládajú hormóny zo skupiny opioidných látok.. A to konkrétne **endorfín** - hormón šťastia.

Ďalej významnú úlohu má **oxytocín**, hormón šťastia a dôvery, ktorý u dám v prítomnosti svojho milovaného vyvoláva pocity komfortu a bezpečia, zároveň tento hormón potláča strach z neznáma.

Naproti tomu u mužov je hormón **vazopresín**, ktorý u zaľúbených mužov vyvoláva pocity istoty, pohody, keď muž rád trávi čas so svojou milovanou. A pozor, dámy, zároveň sa tu spúšťajú aj ochranné a teritoriálne pudy, s čím súvisí aj túžba fyzicky ochrániť svoju ženu...

A odkiaľ to všetko o nás vieme?

Z výskumu prerijských hrabošov (*Microtus ochrogaster*), ktorých sexuálne správanie, partnerské vzťahy a mozgová biochémia nápadne pripomínajú ľudskú spoločnosť... •

EKO VÝZVA!

Jeden z najväčších problémov 21. storočia je znečisťovanie životného prostredia. Chorieme a predčasne umierame. Štatistiky sú neúprosné a odborníci bijú na poplach.

Na hodine biológie sme spolu so žiakmi pripravovali projekt ku Dňu Zeme. Hlavnou podmienkou projektu bolo navrhnúť ho tak, aby bol čo najviac reálny a splniteľný.

Téma: Automobilová doprava.

Študenti navrhli niekoľko výborných nápadov. Aké?

- chodiť na bicykli
- upozorňovať na vypínanie naštartovaných áut, ktoré stoja na parkovisku a na niekoho čakajú
- cez deň budú jazdiť na autách len šoféri s EČV končiacou nepárnym číslom

- obdeň budú jazdiť na autách len šoféri s EČV končiacou párnym číslom
- do áut sa namontujú senzory, ktoré spôsobia vypnutie motora, ak auto stojí na mieste dlhšie ako 5 min. mimo križovatky
- vytvoriť aplikáciu, ktorá udáva namerané hodnoty emisií v ovzduší
- majiteľ automobilu by zasadil strom ako reciprocitu k znečisťovaniu ovzdušia autom – miesto na výsadbu by navrhli mestské časti, v ktorých automobil parkuje

Máš lepší nápad? Tak si ho nenechaj pre seba a daj vedieť svojmu učiteľovi biológie. Najlepší nápad oceníme a zrealizujeme. •Tercia A

Bezohľadný vodič si sedí, debatuje, telefonuje a výfuky jeho auta zamorujú prostredie. Trpíme všetci, ale najviac však trpia malé deti a psíky. Výfuky a exhaláty sú v ich výške. Upozornite svojich rodičov, prosím. Vypínajte motor, keď stojíte!!!

Prečo

*Premýšľam, prečo žijeme v oku búrky?
Prečo olovo vychádza z liatinovej rúrky?
Prečo čepeľ vryje sa do mojich pľúc?
Prečo uctievam Boha klaňajúc?*

*Na vlasoch čo držia môj svet
Rozkvitol krásny, kučeravý kvet
Len trošku času a mohol by zvädnúť
Len malá chyba a opona môže spadnúť*

*Slabo, veľmi slabo tikajú nástenné hodiny
Keď Zubatá berie ma od mojej rodiny
Pomaly padá horúca slza k zemi
Keď hnev zapulzuje nervami*

*Už mlč! Kričí moja hlava
No tvoja krása za mňa rozpráva
Kričí, ako dieťa, pred besným psom
Ten výkrik, nesie ma roztraseným snom*

*Tá krv, čo stuhla v žilách úbohej ratolesti
Priliala benzín do ohňa mojej bolesti
Tá žena ktorá do snov sa vnára
Ona zubatej cestu utvára*

Autor: Adam Štrba

Sloboda v skale

*V tichu údolia, dotýkam sa pevnej skaly,
Z výšky nádherná príroda sa mi odhalí
Krása skaly veľkolepá je
Nie každý ju však obdivuje
Ale keď sa ja pozriem na to dielo prírody,
Prekoná aj moje fantázie najväčšie výplody.
Majestátna žula volá ma,
Pod', pod', pod' a zdolaj ma.
Každý môj nový krok na vrchol hory
Sledujú dvaja orly.
Dravý orol vznáša sa,
Pred ním zbytočné skrývať sa.
V jeho očiach vidím seba,
nič viac mi už netreba.
Splynúť s bralom v jedno,
Darí sa mi letmo.
No cieľom mojím je,
že dotknúť sa vrcholu smiem.
Zažiť ten pocit blízky,
Byť na chvíľu pánom tejto výšky,
A zhora sa dívať na svet.*

Autorka: Tamara Schmidtová

Povedali...

Tradične najobľúbenejšia rubrika všetkých ozajstných tomášičkárov

Aj našim milým profesorom a profesorkám sa niekedy podarí nás rozosmiať. A to hlavne v situáciách, keď by sme to vôbec nečakali, napríklad na hodine telesnej výchovy:

- Na hodine telesnej sa chlapcom moc nechcelo bežať, a preto ich profesor povzbudzuje... „No tak chalani, nebežíme jak vozičkári!“
- Profesor ustúpil chalanom, ktorým sa nechcelo bežať 500-ku. „Viete čo, chalani, nedáme si 500m, len pol kilometra.“

Alebo na fyzike:

- Žiak: „Pani profesorka, ja tomu nechápem“..Profesorka: „Ani ja.“
Profesor: „Netreba vám partnera, stačí, ak zahoríte láskou k fyzike.“

Dejepis sa tiež nedá zahanbiť:

- Profesorka: „Našepkávaš nedovoleným spôsobom!“
- Na dejepise žiaci oddŕaľovali termín písomky z Ríma. Reakcia profesorky: „Deťušky, veď my tolko ten Rím opakujeme, že Cézar vstane z mŕtvych a bude sa nám rehoťať!“

Prajeme Vám v novom školskom roku, veľa úsmevných hlášok od profesorov a hlavne, aby ste mali čo najmenej „preklepov“ v písomkách. •

Zobieral: *Jakub Haverla*

Redakčná rada:

Ing. N.Kyndl, Mgr. I. Dian, Mgr. B. Nádler, RNDr. M. Tisovská, Mgr. E. Verešová,
Mgr. K. Sedmáková, Mgr. Z. Koprivová, Mgr. B. Belobradová
Z. Senešiová, A. Štrba, V. Paracková, J. Haverla, D. Balková, J. Macko, T. Schmidtová

Koordinátorka redakčnej rady: PhDr. N. Zajačková

Jazyková korektúra: Mgr. D. Mjartanová

Kresby: S. Száras, O. Ambruš

Technický a grafický redaktor : M. Božík

Vaše príspevky sú vítané. S príspevkami a otázkami na túto tému sa s dôverou obráťte na koordinátorku RR.